

№ 28/1967.

Å l a n d s l a n d s k a p s s t y r e l -  
s e s framställning till Ålands landsting med  
förslag till landskapslag angående ändring av  
landskapslagen om yrkesvägledning.

Genom en av riksdagen antagen ändring av lagen om yrkesvägledning har en reorganisering av yrkesvägledningen för invalider och andra partiellt arbetsföra ägt rum i riket därigenom, att ledningen och tillsynen av densamma överförts från socialministeriet till ministeriet för kommunikationsväsendet och allmänna arbetena. Erfarenheten har nämligen där visat, att det icke är ändamålsenligt att sköta yrkesvägledningen för invalider och andra partiellt arbetsföra skilt från den av staten bedrivna verksamheten för yrkesvägledningen. För överföringen förutsattes dock, att denna yrkesvägledning fortsättningsvis skulle tryggas och att valet av elever till specialutbildningsanstalterna för invalider åtminstone i samma utsträckning som hittills skulle främjas samt att den av yrkesvägledningen företrädde sakkunskapen och erfarenheten i samband med reorganiseringen utnyttjas på samma sätt som då arbetsförmedlingsverksamheten för invalider överfördes till den allmänna arbetsförmedlingen.

Då yrkesvägledningen för invalider och andra partiellt arbetsföra såsom en del av en större helhet bör ankomma på yrkesvägledningsmyndigheterna, måste man anse, att denna reform var motiverad. Då undersöknings- och rådgivningsarbetet kräver speciella metoder, kan detta arbete dock utföras blott i särskilda anstalter, vilka har tillgång till nödig utrustning samt medicinsk och annan sakkunskap. Dessa uppgifter skulle därför såsom tidigare anförtros speciella anstalter, till vilka de egentliga yrkesvägledningsmyndigheterna är berättigade att enligt prövning remittera sina klienter för en grundlig medicinsk och psykologisk lämplighetsundersökning samt eventuell arbetsprövning. Då en sådan yrkesvägledningsåtgärd enligt lagen om yrkesvägledningen skulle vara avgiftsfri, har ett uttryckligt stadgande härom införts genom lagändringen. Detta innebär dock icke någon ändring i nu gällande faktiska förhållanden, då ersättning tidigare utgått med stöd av invalidvårdslagstiftningen.

För landskapets del torde en reorganisering motsvarande den i riket icke vara på samma sätt nödvändig, enär landskapsstyrelsen utgör högsta myndighet såväl för yrkesvägledningen som för invalidvården i landskapet. Men landskapsstyrelsen anser dock, att vissa ändringar av ifrågasvarande lagstiftning i landskapet vore motiverad, dels för att yrkesvägledningsbyrån skulle få samma möjligheter som motsvarande myndighet



i riket att direkt hänvisa invalider eller andra partiellt arbetsföra för undersökning och yrkesvägledning till i rikslagstiftningen förutsatt anstalt och dels för att möjliggöra tillsättande av rådgivande kommission utan att landskapsförordning behöver utfärdas.

Genom ett uttryckligt stadgande skulle även yrkesvägledningsbyrån kunna utgiva ersättning av landskapsmedel för av sådan undersökning för-  
anledda rese-, inkvarterings- och förplägningskostnader. Vid behov skulle även landskapsstyrelsen med anstaltens medgivande kunna vid anstalten utse en kontaktman, vilken skulle ha till uppgift att vara yrkesvägledningsbyrån behjälplig vid ordnandet av praktiska detaljer, då en invalid eller partiellt arbetsför remitteras till anstalten.

Enligt 5 § kan landskapsstyrelsen vid behov tillsätta en rådgivande kommission med uppgift att biträda yrkesvägledningsbyrån. Tillsättandet av denna kommission förutsätter enligt nugällande lydelse av stadgandet en landskapsförordning. Landskapsstyrelsen anser dock att det i samband med ovannämnda lagändring vore lämpligt att ändra 5 § så att kommissionen kunde tillsättas oberoende av bestämmelser i förordning. På grund härav föreslås en sådan ändring av 5 § att kommissionen skulle tillsättas för 4 år i sänder och bestå av 7 medlemmar.

Med hänvisning till det ovan anförda får landskapsstyrelsen vördsamt förelägga Landstinget till antagande följande

#### L a n d s k a p s l a g

angående ändring av landskapslagen om yrkesvägledning.

I enlighet med Ålands landstings beslut ändras 4 § 2 mom. och 5 § landskapslagen den 20 juli 1960 om yrkesvägledning (22/60), samt fogas till lagens 2 § nya 2 och 3 mom. som följer:

#### 2 §.

Yrkesvägledningsmyndighet äger rätt att vid behov hänvisa invalid eller annan partiellt arbetsför för undersökning och yrkesvägledning till särskild av landskapsstyrelsen godkänd anstalt.

Deltager invalid eller annan partiellt arbetsför person i undersökning och yrkesvägledning, som avses i 2 mom., erlägges till honom av landskapsmedel ersättning för därav föranledda rese-, inkvarterings- och förplägningskostnader.

#### 4 §.

I den mån härför erforderligt anslag anvisas, må landskapsstyrelsen tillsätta lokala ombudsmän, vilka stå under yrkesvägledningsbyråns led-

ning och tillsyn. För yrkesvägledningssuppgifter, som ankomma på skola, antages såsom förbindelselärare någon av skolans lärare. Vid anstalt, som omförmäles i 2 § 2 mom., må med anstaltens tillstånd antagas kontaktman, som motsvarar förbindelselärare.

5 §.

För att biträda yrkesvägledningsbyrån i ärenden, som angå planerande och utvecklande av yrkesvägledningen, må av landskapsstyrelsen för fyra år i sänder tillsättas en rådgivande kommission, som består av ordförande och sex ledamöter. Kommissionens ordförande skall företräda det allmänna skolväsendet samt ledamöterna dels undervisningsväsendet, dels arbetsförmedlingsbyrån och arbetsmarknadsparterna. Majoriteten av medlemmarna bör företräda undervisningsväsendet.

Mariehamn, den 20 oktober 1967.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd

Martin Isaksson.

Lagberedningssekreterare

Sune Carlsson.